

Министарство здравља Републике Србије
Републичка стручна комисија
за надзор над болничким инфекцијама
Београд, 24.3.2020.

Упутство за рационалну употребу личне заштитне опреме у здравственим установама у зависности од активности које се изводе

1. Болнице			
1/1. Болнице (одељења) у којима се лече пацијенти са COVID-19 ^в са тежом клиничком сликом			
Место	Особље	Активност	Потребна лична заштитна опрема
СОБА ЗА ИЗОЛАЦИЈУ У КОЈОЈ СЕ ЛЕЧИ ПАЦИЈЕНТ СА COVID-19: мора да има претпростор за стављање/скидање ЛЗО са местом опремљеним за хигијену руку и кантом/кесом за одлагање инфективног отпада			
Соба за изолацију у којој се лечи пацијент са тежим обликом COVID-19 <i>Мора да има:</i> - лавабо за прање руку, диспензер за течни сапун, папирни убрис <i>И/ИЛИ</i> - диспензер за средство на бази алкохола за хигијену руку - канту/кесу за одлагање инфективног отпада -	Здравствени радници	Лечење и нега пацијената са COVID-19	Партикуларна маска FFP2 (може да се користи у контакту са више пацијената са истом дијагнозом) Непромочив мантил/непромочив комбинезон (скафандер) Капа ако се користи непромочив мантил Рукавице Заштитне наочаре или визир
		Аеросол – генеришући поступци на пацијенту са COVID-19 (ендотрахеална интубација, бронхоскопија, отворена аспирација, примена апарата за аинхалацију)	Партикуларна маска FFP3 Непромочив мантил/непромочив комбинезон-скафандер Капа ако се користи непромочив мантил Стерилне рукавице Заштитне наочаре или визир

		(небулизатора), ручна вентилација пре интубације, одвајање пацијента од механичке вентилације, неинвазивна механичка вентилација плућа са позитивним притиском, трахеостомија и кардиопулмонална реанимација)	
	Здравствени радник у претпростору	У претпростору: надзор, помоћ и чекирање процедуре стављања/скидања ЛЗО	Није потребна ЛЗО - Уколико помаже особљу у откопчавању непромочивог мантила: рукавице
	Помоћни радници за хигијену	Чишћење собе пацијената са COVID-9	Партикуларна маска FFP2 Непромочив мантил/непромочив комбинезон (скафандер) Капа ако се користи непромочив мантил Гумене рукавице Заштитне наочаре Чизме или затворене радне ципеле
	Посетиоци	Улазак у собу за лечење пацијената са COVID-9 (ограничен на само изузетне ситуације)	- Ако је растојање веће од 1 метар: Хируршка маска - Ако је неопходно прићи пацијенту ближе од 1 метар: Хируршка маска Непромочив мантил Рукавице
Амбуланта за пријем и тријажу (лакши и тежи случајеви)	Сво особље, укључујући и здравствене и нездравствене раднике	Преглед пацијената са COVID-19	Партикуларна маска FFP2 (може да се користи у контакту са више пацијената са истом дијагнозом) Непромочив мантил/непромочив комбинезон (скафандер) Капа ако се користи непромочив мантил Рукавице Заштитне наочаре или визир

1/2. Болнице у којима се лече пацијенти са COVID-19^Б са лакоом клиничком сликом (привремене пољске болнице)

Место	Особље	Активност	Потребна лична заштитна опрема
Привремена пољска болница (Сајам)	Сви здравствени радници	Анамнеза Бесконтактно мерење температуре Праћење здравственог стања	Хируршка маска Непромочив мантил/непромочив комбинезон (скафандер) Капа ако се користи непромочив мантил Рукавице Заштитне наочаре или визир

1/3. Болнице (одељења) у којима се НЕ лече пацијенти са COVID-19

Место	Особље	Активност	Потребна лична заштитна опрема
Тријажни бокс/шалтер на улазу у болницу	Здравствени радник у тријажном боксу са стакленом преградом	Пружање информације/додавање маске	Хируршка маска
	Здравствени радник за тријажним отвореним пултом (одржавати растојање од најмање 1 метар)	Пружање информације/додавање маске	Хируршка маска
Амбуланта за тријажу (ординација за преглед болесника издвојених на тријажном шалетру) <i>Мора да има:</i> - лавабо за прање руку, диспензер за течни сапун, папирни убрис И/ИЛИ - диспензер за средство на бази алкохола за хигијену руку - канту/кесу за одлагање инфективног отпада	Здравствени радник	Преглед пацијената са сумњом на COVID-19	Хируршка маска Заштитни мантил за једнократну употребу Рукавице Заштитне наочаре
	Пацијенти СА респираторним симптомима	Било која активност	Одржавати растојање од најмање 1 метар Хируршка маска или памучна маска за виšekратну употребу* (уколико пацијент може да је поднесе)
	Пацијенти БЕЗ респираторних симптома	Било која активност	Није потребна ЛЗО
	Помоћни радници за хигијену	Чишћење/прање амбуланте	Хируршка маска Заштитни мантил/ кецеља за једнократну употребу Гумене рукавице Заштитне наочаре

			Затворене радне ципеле
Микробиолошка лабораторија	Лабораторијски техничар	Манипулација са узорцима респираторног тракта	Партикуларна маска FFP3 (стандардна или еквивалентни) Непромочив мантил/непромочив комбинезон Стерилне рукавице Заштитне наочаре или визир
Друга подручја транзита пацијената (болесничке собе, одељења, ходници)	Сво особље, укључујући и здравствене и нездравствене раднике	Било која активност која НЕ укључује контакт са пацијентом са COVID-19	Памучна маска за вишекратну употребу*
Јединице интезивног лечења (хируршке/интернистичке/мешовите)	Сво особље, укључујући и здравствене и нездравствене раднике	Било која активност која НЕ укључује контакт са пацијентом са COVID-19	Хируршка маска Заштитни мантил/ кецеља за једнократну употребу Капа Рукавице
Одељења администрације	Сво особље, укључујући и здравствене и нездравствене раднике	Административни задаци које обављају и НЕ укључују контакт са пацијентом са COVID -19	Није потребна ЛЗО

Домови здравља и институти/заводи за јавно здравље

Место	Особље	Активност	Потребна лична заштитна опрема
Тријажни бокс/шалтер на улазу	Здравствени радник у тријажном боксу са стакленом преградом	Пружање информације/додавање маске	Хируршка маска
	Здравствени радник за тријажним отвореним пултом (одржавати растојање од најмање 1 метар)	Пружање информације/додавање маске	Хируршка маска
Амбуланта за тријажу (ординација за преглед болесника издвојених на тријажном шалетру) <i>Мора да има:</i>	Здравствени радник	Преглед пацијената са сумњом на COVID-19 Снимање плућа Вађење крви	Хируршка маска Заштитни мантил за једнократну употребу Рукавице Заштитне наочаре или визир

- лавабо за прање руку, диспензер за течни сапун, папирни убрус <i>И/ИЛИ</i> - диспензер за средство на бази алкохола за хигијену руку - канту/кесу за одлагање инфективног отпада	Здравствени радник - Узорковач биолошког материјала (брис)	Узимање бриса за микробиолошко тестирање	Партикуларна маска FFP3 Непромочив мантил// непромочив комбинезон Капа ако се користи непромочив мантил Рукавице Заштитне наочаре или визир
	Пацијенти СА респираторним симптомима	Било која активност	Хируршка маска или памучна маска за виšekратну употребу*, уколико пацијент може да поднесе
	Пацијенти БЕЗ респираторних симптома	Било која активност	Није потребна ЛЗО
	Помоћни радници за хигијену	Чишћење/прање амбуланте	Хируршка маска Заштитни мантил/ кецеља за једнократну употребу Гумене рукавице Заштитне наочаре Затворене радне ципеле
Чекаоница <i>Мора да има (најмање):</i> - диспензер за средство на бази алкохола за хигијену руку - канту са поклопцем за отпад	Пацијенти СА респираторним симптомима	Било која активност	Хируршка маска или памучна маска за виšekратну употребу*, уколико пацијент може да поднесе - Што хитиније издвојити пацијента у издвојену просторију (чекаоницу, ординацију) - Уколико то није могуће, обезбедити растојање растојање од најмање 1 метар од осталих пацијената - Алтернативно, пацијент са сумњом на COVID-19 може чекати напољу са маском и растојањем од 1 метар од других особа, или може чекати у својим колима док га не позову телефоном када дође на ред
	Пацијенти БЕЗ респираторних симптома	Било која активност	Није потребна ЛЗО

Микробиолошка лабораторија	Лабораторијски техничар	Манипулација са узорцима респираторног тракта	Партикуларна маска FFP3 (стандардна или еквивалентна) Непромочив мантил/непромочив комбинезон Стерилне рукавице Заштитне наочаре или визир
Друга подручја транзита пацијената (одељења, ходници)	Сво особље, укључујући и здравствене и нездравствене раднике	Било која активност која НЕ укључује контакт са COVID-19 пацијената	Није потребна ЛЗО
Одељења администрације	Сво особље, укључујући и здравствене и нездравствене раднике	Административни задаци које обављају и НЕ укључују контакт са COVID-19 пацијентом	Није потребна ЛЗО
Возило за транспорт пацијента			
Место	Особље	Активност	Потребна лична заштитна опрема
Кола хитне помоћи	Здравствени радници	Све активности у вези са медицинском негом, као и уношењем и изношењем пацијената током транспорта	Партикуларна маска FFP2 Рукавице Заштитне наочаре или визир, Непромочив мантил/непромочив комбинезон Средство за хигијену руку на бази алкохола
<i>Морају да имају:</i> - диспензер за средство на бази алкохола за хигијену руку - дезинфицијенс у спреју за брзу дезинфекцију површина на бази алкохола или било који други дезифицијенс за површине	Возач	Превоз пацијента	Хируршка маска
		Превоз пацијента и помоћ у уношењу/ изношењу пацијената током транспорта	Партикуларна маска FFP2 Рукавице Заштитне наочаре или визир Заштитни мантил за једнократну употребу Средство за хигијену руку на бази алкохола
	Пацијент са сумњом/ потврђеним COVID-19	Било која активност	Хируршка маска (уколико пацијент може да је поднесе)
	Помоћни радници за хигијену	Прање и чишћење кола хитне помоћи после превоза болесника	Хируршка маска Заштитни мантил/ кецеља Гумене рукавице Заштитне наочаре Затворене радне ципеле

Рад на терену ван здравствене установе

Место	Особље	Активност	Потребна лична заштитна опрема
Било где на терену Неопходно понети теренску торбу са прибором	Тим за испитивање особе са сумњом/ потврђеним COVID-19 и њихових контаката	Узимање епидемиолошке анкете од особа са сумњом или потврђеним COVID-19 или од њихових контаката ТЕЛЕФОНОМ (препоручује се)	Није потребна ЛЗО
		Узимање епидемиолошке анкете од особа са сумњом или са потврђеним обољењем COVID-19 на терену	Одржавање растојања од најмање 1 метар, не додиривати површине у кући/стану. Хируршка маска Заштитни мантил за једнократну употребу Рукавице Заштитне наочаре
		Узимање бриса за микробиолошко тестирање	Партикуларна маска FFP3 Непромочив мантил/ непромочив комбинезон Капа ако се користи непромочив мантил Рукавице Заштитне наочаре или визир
		Узимање епидемиолошке анкете од здравих особа из контакта оболелог и бесконтактно мерење телесне температуре	Одржавање растојања од најмање 1 метар, не додиривати површине у кући/стану. Хируршка маска Заштитни мантил за једнократну употребу Рукавице Заштитне наочаре
	Особје са сумњом/ потврђеним COVID-19		Хируршка маска (уколико пацијент може да је поднесе)

Напомена: У случају великог броја пацијената и недостатка FFP2/ FFP3 маске, за предвиђене процедуре користиће се хируршке маске (изузев за аеросол-генеришуће поступке, када су FFP3 маске обавезне).

Извори:

1. WHO. Rational use of personal protective equipment for corona virus disease (COVID-19). 27 February 2020. Dostupno na: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/331215/WHO-2019-nCov-IPCPPE_use-2020.1-eng.pdf

2. ECDC. Infection prevention and control for COVID-19 in healthcare settings. 12 March 2020. Dostupno na:
<https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/COVID-19-infection-prevention-and-control-healthcare-settings-march-2020.pdf>
3. WHO. Modes of transmission of virus causing COVID-19: implication for IPC precaution recommendations. 27 March 2020. Dostupno na:
<https://www.who.int/news-room/commentaries/detail/modes-of-transmission-of-virus-causing-covid-19-implications-for-ipc-precaution-recommendations>

*** Прилог 1: Коришћење и третман памучних маски (од газе или платна) за вишекратну употребу**